

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-2259-6172

ข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที 5 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2561 หน้า 16,13 มูลค่าข่าว 515,016.-

ส่วนวิเคราะห์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

พลิกวิกฤติติดถ้ำ ตั้ง 'ทีมสำรวจถ้ำ' ทั่วประเทศ

● ชลธิชา รอดกัญภัย
อนุภักย์ เพ็ญสวัสดิ์

กรุงเทพฯธุรกิจ ● ความสำเร็จของปฏิบัติการค้นหา 13 ชีวิตเยาวชนและโค้ชทีมฟุตบอล "หมูป่า อะคาเดมี่" ภายในถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน อ.แม่สาย จ.เชียงราย ประสบความสำเร็จเร็วกว่าครั้งทางแล้ว หลังจากนี้อยู่ในจังหวะก้าวของการนำตัวทั้งหมดออกจากถ้ำ กลับสู่อ้อมอกของครอบครัวพ่อแม่ และบุคคลอันเป็นที่รัก

แต่สิ่งที่ไม่ควรมองข้าม นอกจากข่าวดีเรื่องการค้นพบทั้ง 13 ชีวิตซึ่งยังปลอดภัยก็คือการพลิกวิกฤติเป็นโอกาส สร้างบทเรียนและจัดทำแผนเผชิญเหตุเพื่อรับมือสถานการณ์ไม่คาดฝัน ตลอดจนป้องกันไม่ให้เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นอีก

ผศ.น้อม งามนิตย์ นักวิชาการด้านภูมิศาสตร์ อดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอว่าอันดับแรกเลยประเทศไทยควรมีหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบเรื่องการ "สำรวจถ้ำ" ที่มีอยู่ทั่วประเทศอย่างเป็นระบบ แม้ว่าก่อนหน้านี้จะมีผู้สำรวจและทำข้อมูลไว้บ้างแล้ว แต่ก็เป็นการสำรวจเฉพาะในประเด็นที่ตัวเองสนใจอย่างบางคนสนใจเรื่องหินก็สำรวจแต่เรื่องหิน ไม่ได้สำรวจเรื่องถ้ำ ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นการสำรวจที่ไม่ต่อเนื่อง และข้อมูลที่ได้ก็ไม่ถูกนำไปจัดระเบียบให้

เป็นระบบ ผศ.น้อม บอกต่อว่า หน่วยงานภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือ กรมทรัพยากรธรณี หรือจะเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรอื่นๆ ควรเสนอตัวเป็น "แม่งาน" ในการสำรวจถ้ำทุกถ้ำในประเทศไทย โดยเริ่มต้นจากการถอดพฤติกรรมคนในพื้นที่นั้นๆ ว่ามักเข้าไปส่วนไหนของถ้ำ แล้วสำรวจภูมิประเทศของถ้ำอย่างละเอียด ทั้งลักษณะทางกายภาพของถ้ำ มีก๊าซ มีโพรง มีโพรงที่โพรง ความกว้าง-ความสูงเท่าไร มีแอ่งน้ำ เนินหินก็จุด ตรงไหนบ้าง ความลึกของถ้ำก็โลเคตร ทางเดินคนไปตกมาอย่างไร มีทางออกที่ทาง โดยการสำรวจนี้

อ่านต่อหน้า 13

➔ **ต่อจากหน้า 16**

พลิก

ควรทำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ที่สำคัญจะต้องนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จัดทำเป็น "แผนที่" ทั้งแนวตั้งและแนวนอน แล้วนำแผนที่เข้าระบบฐานข้อมูล เพื่อให้ความรู้จักบุคคลภายนอก สำหรับศึกษาถ้ำก่อนจะเดินเข้าไปท่องเที่ยว

"ผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากการสำรวจถ้ำ ก็จะเป็นชาวบ้านในพื้นที่ โดยเฉพาะเด็กที่อาจเข้าไปเที่ยวเล่น รวมไปถึงนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางเข้าไปชมความงามของธรรมชาติภายในถ้ำแต่ละแห่ง ที่สำคัญอีกอย่างคือการให้คำแนะนำว่าการเดินเข้าไปในถ้ำ ควรทำหรือไม่ควรทำอะไรบ้าง ควรเข้าไปในช่วงเวลาใด ฤดูกาลไหนห้ามเข้า ต้องบอกให้ชัดเจน" ผศ.น้อม ระบุ

อีกด้านหนึ่งที่น่าสนใจต้องสรุปบทเรียนกันก็คือ "การกู้ภัย" ซึ่งมีการระดมกำลังและเครื่องมือเครื่องไม้ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศมาช่วยกันค้นหาตลอดเกือบ 10 วัน และยังต่อเนื่องถึงการฝึก 13 ชีวิตออกจากถ้ำด้วย บทเรียนที่น่าสนใจก็คือ รูปแบบการ

สื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติหน้าที่กู้ภัย ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ประเด็นนี้ พันธศักดิ์ อากาศราษฎร์เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการสื่อสารมองว่าปฏิบัติการที่ถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน น่าจะเป็นการกู้ชีพการติดถ้ำธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุด และใช้กำลังคนตลอดจนเครื่องมือเครื่องไม้ต่างๆ มากที่สุดครั้งหนึ่งของโลก ที่สำคัญปฏิบัติการครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทั้ง 13 ชีวิตได้รับการช่วยเหลืออย่างปลอดภัย แต่สิ่งที่จะลืมไม่ได้ก็คือ ต้องทำเหตุการณ์นี้ให้เป็น "บทเรียนสำคัญ" สำหรับงานกู้ภัยของคนไทย รวมทั้งอาจใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับ "ยุทธวิธีการกู้ภัย" และทำงานวิจัยเกี่ยวกับอุปกรณ์การกู้ภัย เพื่อยกระดับการกู้ภัยของคนไทยให้สามารถช่วยเหลือผู้คนในสถานการณ์คับขันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วย

จากข้อเสนอของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านการกู้ภัย ทุกประเด็นได้รับการชานรับจาก ศพพร นุชอนงค์ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ซึ่งบอกว่า ทางกรมฯ ได้ตั้งทีมศึกษาถ้ำทั่วประเทศมาแล้ว 2-3 ปี จากการสำรวจพบว่า ประเทศไทยมีถ้ำทั้งสิ้นหลายพันแห่ง แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ "ถ้ำเป็น" กับ "ถ้ำตาย"

ลักษณะของถ้ำเป็น ก็คือ ถ้ำที่มีหินงอกหินย้อย มีโพรงน้ำ และมีน้ำไหลผ่าน เหมือนกับถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ที่เยาวชน 13 คนไปติดอยู่ ซึ่ง "ถ้ำหลวง" นี้เป็นถ้ำที่มีความยาวและลึกเป็นอันดับ 4 ของไทย ส่วน "ถ้ำตาย" หมายถึงถ้ำที่แห้ง ไม่มีหินงอกหินย้อยหรือน้ำภายในถ้ำ

การสำรวจถ้ำทั่วประเทศ นอกจากประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวแล้ว ยังมีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ด้านธรณีวิทยา รวมถึงการบริหารจัดการน้ำธรรมชาติ โพรงน้ำใต้ดิน หรือที่เรียกว่า "ประปาภูเขา" โดยการศึกษาในแนวทางนี้คล้ายกับการศึกษาประวัติศาสตร์โบราณคดี ทำให้เราได้รับทราบข้อมูลวิวัฒนาการของถ้ำแต่ละแห่ง รวมถึงประวัติศาสตร์ของผืนแผ่นดินแต่ละที่ในอดีตด้วย

ข้อเสนอแนะวิชาการด้านภูมิศาสตร์

ค้นกับสำรวจถ้ำทั่วประเทศ	ทำแผนที่ถ้ำทั้งแนวตั้ง-แนวนอน
สร้างระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับถ้ำ	ให้กรมทรัพยากรธรณี กรมอุทยานฯ ร่วมเป็นเจ้าภาพ

ส่วนอีกประเด็นหนึ่งที่หลายคนยังคงคาใจ คือ การเข้าไปเที่ยวชมธรรมชาติภายในถ้ำต่างๆ นั้น ควรจะมีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบจำนวนคนที่เข้าไปในถ้ำ หรือลงทะเบียนเข้า-ออกก่อนหรือไม่ เพื่อให้เป็นมาตรฐานความปลอดภัย ไม่ปล่อยให้เกิดเหตุการณ์ซาร์รอย 13 ชีวิตติดถ้ำหลวง จ.เชียงใหม่อีกหรือไม่ เพราะกรณีเยาวชนและโค้ชฟุตบอลทีมหมูป่า เข้าไปติดในถ้ำก็เพราะพากันเดินเข้าไปเอง ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำจุดที่หน้าที่ปากถ้ำคอยให้คำแนะนำหรือห้ามเข้าไปเที่ยวชมเพราะเป็นหน้าฝน

เรื่องนี้กลายเป็นจุดอ่อนของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่วนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน ทำให้อธิบดีกรมอุทยานฯ ธีรยุทธ เนติธรรมกุล ประกาศยกเลิกเรื่องมาตรการความปลอดภัยครั้งใหญ่ พร้อมจัด “ทีมสำรวจถ้ำ” ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติฯ ทั้งหมด ร่วมกับกรมทรัพยากรธรณีด้วย

“ทางกรมฯ ได้วางมาตรการดูแลความปลอดภัยเพิ่มเติม โดยให้เจ้าหน้าที่กรมอุทยานฯ ไปประจำการตามจุดที่มีถ้ำทั่วประเทศ หากนักท่องเที่ยวต้องการเข้าไปเยี่ยมชมความงามของธรรมชาติภายในถ้ำ จะต้องลงทะเบียนเข้า-ออกทุกครั้ง พร้อมสวมอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยใน

การเดินถ้ำ เช่น หมวกกันน็อคติดไฟฉาย รวมถึงเครื่องแต่งกายที่เหมาะสม นอกจากนั้น กรมอุทยานแห่งชาติฯ ยังได้เร่งติดตั้งระบบไฟส่องสว่างภายในถ้ำ ให้มองเห็นได้อย่างชัดเจน แทนการจุดเทียนซึ่งทำลายออกซิเจนในอากาศซึ่งมีน้อยอยู่แล้วในถ้ำ” อธิบดีกรมอุทยานฯ ระบุ

ธีรยุทธ บอกด้วยว่า สิ่งสำคัญทางกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช จะให้เจ้าหน้าที่ทุกนายเข้าอบรมความรู้ด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยอบรมกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ประสบอุบัติเหตุภายในถ้ำ ซึ่งที่ผ่านมาสามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ประสบภัยระหว่างท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้แล้วหลายต่อหลายครั้ง รวมถึงจะมีการตั้ง “ศูนย์กู้ภัย” ของกรมอุทยานแห่งชาติฯ อีกด้วย